

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 163
din data de 05.04.2023

Dosar nr. 941/2021

Petiția nr. 8768/22.11.2022

Petentă:

Părți reclamate: - Fundația Groupe Renault Romania
- Automobile Dacia S.A.

Obiect: neselectarea fiului petentei printre câștigătorii bursei de performanță pe motiv că a declarat că nu dorește să studieze în România, deși corespundea perfect tuturor criteriilor de eligibilitate prevăzute de regulamentul campaniei

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

1. Fundația Groupe Renault Romania, cu sediul în mun. București, str. Preciziei nr. 3G, Clădirea A, et. 6, cam. 6G6, sector 6, e-mail: otilia.p.balint@renault.com, cristian.nevzoreanu@renault.com

2. Automobile Dacia S.A., cu sediul în localitatea Mioveni, str. Uzinei nr.1, jud. Argeș, e-mail: legal.romania@renault.com; madalina.manoiu-extern@renault.com

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 8768/15.12.2021 a fost citată petenta, iar prin adresa înregistrată sub nr. 9478/15.12.2021 a fost citată partea reclamată, fără acordarea unui termen de audiere, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2 solicitându-se acordul părților pentru soluționarea petiției în lipsă.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 107/05.01.2022 partea reclamată Fundația Groupe Renault Romania a depus un punct de vedere și a solicitat o ședință de audiere online, precum și introducerea în cauză a Automobile Dacia S.A.

6. Prin adresa înregistrată sub nr. 606/15.05.2018 au fost citate părțile pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 21.02.2022, ședința de audiere desfășurându-se online, pe aplicația Zoom. Prin citație, petentei i-a fost comunicat punctul de vedere depus de partea reclamată.

7. Procedură legal îndeplinită.

8. La termenul de audieri părțile au fost prezente.

9. Prin e-mailul transmis în data de 21.02.2022 s-a depus la dosarul cauzei împuternicire avocațială privind reprezentarea juridică a Automobile Dacia SA în fața CNCD.

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 1338/21.02.2022 petenta a depus completare la petiția inițială, iar prin adresa înregistrată sub nr. 1365/22.02.2022 petenta și-a completat precizările transmise anterior. Acestea au fost transmise părților reclamate prin adresa nr. 1720/07.03.2018 și s-a comunicat părților posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate pe parcursul soluționării petiției.

11. Prin adresa înregistrată sub nr. 2362/30.03.2022 părțile reclamate au depus note scrise, iar prin adresa înregistrată sub nr. 3619/23.05.2022 acestea au fost comunicate petentei.

12. Prin e-mail-ul transmis de petentă și înregistrat sub nr. 2427/01.04.2022 aceasta depune concluzii, iar prin adresa înregistrată sub nr. 3968/06.06.2022 petenta a depus concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

13. Prin petiția înregistrată sub nr. 8768/22.11.2022, petenta susține că fiul său minor....., a fost discriminat de către Grup Renault România în cadrul campaniei de selecție a tinerilor performanți pentru bursele Constantin Stroe.

14. Petenta precizează că, deși fiul său este cunoscut în mass-media pentru rezultatele sale impresionante la olimpiade și la concursuri naționale și internaționale de matematică și informatică, acesta a fost respins de pe lista bursierilor Renault pe motiv că în cadrul interviului și-a exprimat dorința de a studia în altă țară.

15. Petenta susține că în spatele campaniei de selecție a tinerilor performanți a fost ascunsă intenția de recrutare a viitorilor interni și angajați Renault, fapt care contravine obiectivului declarat al campaniei.

16. Petenta consideră că, în ciuda valorii fiului său, confirmată prin numeroase diplome și medalii, Renault a decis să aleagă elevi modești, care nu s-au calificat la vreo olimpiadă națională, dar care s-au potrivit perfect intereselor companiei.

17. Petenta arată că pe lista câștigătorilor campaniei se regăsesc elevi care nu au nicio legătură cu performanța la vreo disciplină, având părinți manageri de societăți sau angajați în Ministerul Transporturilor. De asemenea, petenta precizează că elevii selectați au rezultate mai slabe la olimpiade decât ale fiului său, deoarece regulamentul de desfășurare a campaniei Renault nu a prevăzut clar criteriile de selecție din cadrul celei de a 2 a etape a concursului, etapa interviului, etapă la care fiul său a fost respins fără o motivație obiectivă și argumentată. Petenta arată că articolul 4, intitulat *“Mecanismul de derulare a proiectului”*, specifică doar că, în urma interviurilor, vor fi

selectați 10 beneficiari ai burselor de performanță, fără să amintească despre criteriile de selecție.

18. Petenta susține că, legat de etapa interviului, a primit pe e-mail o singură informație și anume faptul că fiul său trebuie să răspundă la o întrebare, mai exact că trebuie să specifice ce va face cu banii dacă va primi bursa; fără să se gândească la un scenariu, fiul său a răspuns sincer, spunând că va folosi banii pentru pregătire în scopul accederii la o universitate de top din altă țară, răspuns care probabil nu a fost pe placul juriului Renault.

19. Petenta susține că, după 2 săptămâni de la susținerea interviului, s-a afișat lista bursierilor, însă fiul său lipsea din acea listă cu toate că bifase la superlativ toate cerințele de eligibilitate din dosarul de înscriere.

20. Petenta menționează că a solicitat motivul respingerii fiului său, iar după o săptămână a fost contactată telefonic de către un reprezentant Renault, care i-a spus că în cadrul interviului fiul său nu a expus un proiect concret cu aplicabilitate practică, așa cum au făcut ceilalți candidați, ci a răspuns strict la întrebarea legată de modul în care dorește să utilizeze banii din bursa. În acest sens petenta precizează că fiul său de 17 ani nu avea idee despre cuantumul bursei ca să poată concepe un proiect cu buget fix și mai mult decât atât nu avea cum să expună o inovație care va ajuta comunitatea fără un fundament științific bazat pe niște cunoștințe de specialitate. Petenta susține că juriul nu i-a cerut fiului său să prezinte un asemenea proiect.

21. Petenta arată că, analizând regulamentul de desfășurare a campaniei, a găsit paragraful 4.5, potrivit caruia *"fiecare beneficiar al bursei de performanță va semna direct sau indirect prin tutorele său un contract cu Automobile Dacia pentru acordarea bursei"*, articol care demonstrează că Grupul Renault nu căuta tineri valoroși pe care să îi sprijine dezinteresat pentru continuarea performanței oriunde în lume, ci urmărea să investească doar în tineri care vor deveni angajații lor. Deși este de acord cu faptul că fiecare companie are dreptul să își folosească banii precum crede de cuviință, totuși nu este de acord cu faptul că fiul său, având performanțe reale, a fost atras într-o campanie mincinoasă, cu interese ascunse, care dă bine în social-media.

22. Petenta consideră că, în cazul în care intenția companiei era una de recrutare, ar fi fost corect să anunțe în regulamentul campaniei că bursele se vor oferi doar tinerilor care aleg să studieze în România și doresc o carieră la Renault și să nu frângă speranțele unor tineri care chiar au crezut că aceasta companie vrea doar să sprijine performanța.

23. Prin adresa înregistrată sub nr. 1338/21.02.2022 petenta a depus o completare a petiției sale în care precizează că, în urma cercetărilor sale de pe internet, a constatat că pe lista bursierilor acceptați de Renault există tineri care nu au înregistrat vreo performanță școlară, fiind contrariată de modul în care Renault a ales câștigătorii celor 10 "burse de performanță". Petenta consideră că s-a preferat selectarea unor tineri care nu au participat niciodată la o olimpiadă națională, dar care și-au pregătit (singuri sau ajutați), un speech motivațional, fără argumente științifice sau tehnice, pe baza căruia au fost evaluați. Astfel, în lipsa selecției pe baza unor criterii de competență, Renault a luat în considerare cât de frumos a fost expusă o idee inovatoare, necontând dacă ideea inovatoare prezentată are baze reale, susținute de documentație.

24. Petenta consideră că, deși regulamentul oficial al proiectului *“Bursele de educație Constantin Stroe”* a prevăzut că banii oferți vor susține performanța, în realitate juriul nu a sprijinit elevi și studenți cu performanțe reale (având valoarea confirmată și recunoscută prin medalii și premii la numeroase concursuri și olimpiade naționale și internaționale).

25. Deși fiul petentei a fost informat în linii mari despre tema interviului, totuși interviul în sine a semănat mai degrabă cu un concurs de idei de proiecte pentru comunitate, în care valoarea bursei, necunoscută în acel moment, avea un rol important în implementarea proiectului propus.

26. Petenta susține că compania Renault i-a comunicat faptul că fiul său nu a trecut de proba interviului pentru că nu a prezentat un proiect cu aplicabilitate practică, însă fiului său nu i s-a dat niciun reper concret pentru a construi un plan de afacere. În schimb, dacă Renault i-ar fi cerut concret fiului său ideea sa de proiect cu aplicabilitate practică, cu siguranță răspunsul ar fi impresionat audiența. În acest sens, fiul său i-a declarat că nu a știut că juriul dorește să imagineze un proiect practic, convins fiind că, pentru o idee de succes, e nevoie de multe cunoștințe teoretice și practice pe care un liceean nu le are încă.

27. Petenta susține că, deși proba de interviu urma să dureze 15 minute, fiul său a fost scos din întâlnire după maxim 5 minute, pierzând interesul companiei în momentul în care și-a exprimat dorința de a urma o facultate în SUA.

28. În final, pentru analiza obiectivă a plângerii sale, petenta solicită depunerea la dosarul cauzei, de către partea reclamată, a CV-urilor elevilor....., și....., precum și înregistrarea interviului cu fiul său.

29. Prin adresa înregistrată sub nr. 1365/22.02.2022 petenta a depus precizări prin care susține că reprezentanții companiei Renault l-au discriminat pe fiul său prin excluderea sa de la acordarea unei burse de performanță în detrimentul unor copii fără performanțe într-un anumit domeniu, dar cu oarece preocupări pentru tehnologie, robotică sau ecologie, în condițiile în care fiul său a obținut numai în anul 2021 medalie de Aur la Olimpiada Națională de Matematica, medalie de Argint la Olimpiada Națională de Informatică și medalie de Bronz la concursul internațional de matematică Romania Master of Mathematics; astfel, deși are rezultate de excepție, fiul său a fost selectat abia pe poziția 16, în fața lui aflându-se elevi care nici măcar nu s-au calificat la vreo Olimpiadă Națională, dar care sunt pasionați de robotică (conform anunțului de pe pagina de Facebook KilometrulBine, compania Renault este sponsorul oficial al competiției NextLab.Tech).

30. Petenta arată că Renault a anunțat public faptul că *“10 elevi și studenți eminenți în ani terminali vor primi bursa pentru susținerea performanței”*, însă nu se poate vorbi de performanță în cazul unor elevi care nu au în palmares premii și medalii la concursuri și olimpiade școlare, cu doar participări la concursuri nerecunoscute de Ministerul Educației Naționale sau realizarea unor proiecte/aplicații.

31. În final, petenta susține că, într-o campanie care se adresa tuturor copiilor care fac performanță, compania a selectat doar candidați care corespund propriilor lor interese: recrutarea imediată sau mai îndepărtată a viitorilor angajați Renault.

32. Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 2427/01.04.2022 petenta susține că argumentele prezentate de către Fundația Groupe Renault România în combaterea

plângerii sale confirmă faptul că selecția câștigătorilor bursei Constantin Stroe a fost făcută în mod discriminator, fără să se țină cont de criteriul anunțat în mod public și anume performanța.

33. Petenta reiterează faptul că Renault a preferat copii mediocri care corespundeau în primul rând intereselor și strategiei proprii de recrutare și nicidecum tinerii cu performanțe deosebite, recunoscute la nivel național și internațional.

34. Petenta arată că Renault nu a prezentat CNCD dosarele candidaților aleși bursieri, ceea ce îi întărește convingerea că aceștia au fost sub nivelul fiului său în ceea ce privește rezultatele la olimpiadele și concursurile școlare.

35. Petenta susține că, deși compania Renault a declarat că nu a înregistrat și păstrat interviurile candidaților fiul său, Fundația Renault a postat pe pagina de Facebook înregistrările de la interviu a doi dintre câștigătorii aleși bursieri: https://www.facebook.com/fundatiagrouperenaultromania/videos/1608010712875944/?extid=CL-UNK-UNK-UNK-AN_GK0T-GK1C&ref=sharing

36. În plus, petenta precizează că reprezentanții Renault nu au putut explica clar ce anume se dorea de fapt de la interviul candidaților.

37. În concluzie, petenta susține că părțile reclamate nu au putut susține eliminarea fiului său din competiție cu argumente pertinente și reale, ci doar s-au eschivat, inclusiv prin neprezentarea dosarelor candidaților (care pot confirma eventuala valoare a celor aleși) și a interviului înregistrat cu fiul său, fiind evident că l-au discriminat pe fiul său, dublu olimpic național, pe motiv că acesta nu ar fi returnat niciodată investiția Renault în interesul firmei.

38. În final petenta susține că, alegând doar tineri cu potențial de recrutare în Renault, fundația a indus în eroare societăți comerciale care au făcut donații în fondul Renault în numele performanței.

Sușținerile părților reclamate

Sușținerile Fundației Groupe Renault România

39. Partea reclamată solicită constatarea inexistenței vreunei fapte de discriminare privind participantul.... la proiectul "Bursele de Educație Constantin Stroe", organizat în parteneriat cu Automobile Dacia S.A. susținând că proiectul s-a derulat în baza unui regulament de organizare, comunicat publicului în prealabil, pe site-ul www.gruprenault.ro, regulament în care s-a menționat, în mod concret, mecanismul de derulare a Proiectului.

40. Se arată că au fost depuse 67 de dosare de candidatură pentru bursele de performanță și au fost aleși 20 de semi finaliști, printre care și elevul....., care a ocupat locul 17, obținând 22 de puncte din 30 posibile, la egalitate cu participantul de pe locul 16. Pentru selecția celor 10 finaliști dintre cei 20 de semifinaliști, etapa eliminatorie a constat într-un interviu, fiecare participant primind în prealabil, de la Organizator, un e-mail prin care i s-a anunțat derularea interviului și criteriile de evaluare care urmau a fi luate în considerare (aceleași pentru toți semifinaliștii), respectiv: prezentare candidat; prezentare proiecte de viitor și maniera în care își propune să folosească bursa; întrebări din partea juriului.

41. Fiul petentei, la fel ca toți ceilalți semifinaliști, a participat la un interviu cu un juriu format din 3 membri, aparținând unor domenii profesionale diverse. Jurizarea s-a derulat în mod transparent, pentru fiecare candidat, în baza criteriilor de evaluare sus-menționate, urmărindu-se, în special, viziunea/proiectele de viitor ale candidaților și maniera în care își propun să folosească bursa.

42. Se precizează că niciun candidat nu a fost întrebat despre situația sa familială/socială/ocupația părinților.

43. Nota cea mai mare la interviu a primit-o candidatul de la un membru al juriului care este specialist în Relații Publice/Comunicare. Aceasta arată în mod clar faptul că fiul petentei nu a fost depunctat pentru abilitățile de prezentare, ci pentru al doilea criteriu de evaluare, respectiv prezentare proiecte de viitor și maniera în care își propune să folosească bursa. Acesta nu a fost defavorizat sau supus vreunui tratament injust față de ceilalți semifinaliști, el ocupând locul 17 din primii 20 (la egalitate ca și punctaj cu locul 16) și locul 17 din 67 (prin raportare la numărul total de candidaturi), un loc meritoriu care îi recunoaște valoarea.

44. Intenția organizatorului/organizatorilor proiectului a fost de a susține performanța/viziunea candidatului și nicidecum de recrutare de viitori salariați.

45. Referitor la mențiunea din Regulamentul de derulare a Proiectului cu privire la necesitatea încheierii unui contract pentru acordarea bursei, partea reclamată susține că aceasta este, de fapt, o transpunere a dispozițiilor legii privind bursele private (Legea nr.376/2004), absolut justificată având în vedere însăși denumirea Proiectului - Bursele de Educație Constantin Stroe.

46. Partea reclamată a anexat următoarele înscrisuri: regulamentul de derulare a Proiectului «Bursele de Educație Constantin Stroe» (link site: <https://www.gruprenault.ro/bursele-constantin-stroe>); criteriile de evaluare comunicate, prealabil interviului, semifinaliștilor; notele obținute de semifinaliști.

Sușinerile Fundației Groupe Renault România și a Automobile Dacia S.A.

47. Prin adresa înregistrată sub nr. 2362/30.03.2022, părțile reclamate au depus note scrise în care au susținut că...., la fel ca toți ceilalți semifinaliști, a participat la un interviu cu un juriu eterogen format din 3 membri, din domenii profesionale diverse.

48. Candidatul a fost depunctat la al doilea criteriu de evaluare, respectiv prezentarea proiectelor de viitor și maniera în care își propune să folosească bursa. Acesta nu a adus la cunoștința juriului existența vreunui motiv care să justifice imposibilitatea susținerii interviului la nivelul dorit de candidat, ulterior, prin prin petiție a fost invocat faptul că prezentarea sa ar fi fost afectată de o intervenție stomatologică, ce ar fi precedat interviul.

49. Jurizarea s-a derulat în mod transparent, pentru fiecare candidat, în baza criteriilor de evaluare sus-menționate, clar stabilite de organizatori, robotica nefiind un criteriu pentru selectarea participanților în finală sau în semifinală.

50. Niciun candidat nu a fost întrebat de Juriu despre situația sa familială/socială/ocupația părinților sau dacă ar dori să se angajeze în prezent sau în viitor, în vreuna dintre entitățile Renault Group.

51. Finaliștii concursului au fost selectați conform criteriilor anunțate în scris în prealabil, fiind copii cu rezultate foarte bune la învățătură, participarea la olimpiade de nivel național

și/sau internațional fiind apreciată, fără să fie însă un criteriu eliminătoriu pentru candidații care nu au participat. De asemenea, acest element nu a constituit un factor decisiv pentru selecția finală.

52. Majoritatea finaliști lor sunt copii care frecventează liceul, astfel, vârsta și lipsa lor de calificare sunt primele argumente care vin să susțină faptul că acest proiect nu a fost gândit în niciun caz pentru recrutare.

53. Referitor la înregistrarea video a interviurilor, părțile reclamate au susținut faptul că aceasta nu a avut loc din motive legate de respectarea datelor cu caracter personal.

54. În continuare, părțile reclamate au susținut că, prin programul de stagii de practică numit «Drive Your Future», Renault Group România (grup din a cărui parte este și compania Automobile Dacia S.A.), deține cadrul prin care tinerii care își doresc o carieră în Grup să descopere domeniul auto și oportunitățile pe care le pot avea. În cadrul acestui program creat în 2002, prin care Renault Group România oferă burse practicanților, s-au format aproximativ 2.400 de studenți. Studenții au avut posibilitatea să se familiarizeze cu domeniul auto printr-o experiență unică de învățare. Aceștia au adus, prin entuziasmul lor, idei și perspective noi, având ocazia să-și pună amprenta asupra viitorului mobilității, alături de echipele de specialiști ai Grupului.

55. Părțile reclamate au anexat fișa centralizatoare a notelor acordate de Juriu semifinaliștilor proiectului.

IV. Cadrul legal aplicabil

56. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 4

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. ”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.”

Art. 41 Munca și protecția socială a muncii

„(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.”

Art. 53 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Art. 14 - Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată²

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Ordinul nr. 144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor

V. Motivarea în fapt și drept

57. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din

Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

58. Analizând faptele sesizate în petiție, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”*.

59. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege și care are drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege. Conform art. 2 alin. (5) din O.G. nr. 137/2000, republicată, hărțuirea reprezintă manifestarea oricărui comportament, pe baza unuia dintre criteriile prevăzute de lege, care *„duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”*. În acest sens se poate observa că ambele definiții (*discriminare, hărțuire*) includ elementul criteriului, element care diferențiază o cauză care cade sub incidența O.G. nr. 137/2000, republicată, de cauzele care au o altă natură juridică (spre exemplu conflictele de muncă). În cazul hărțuirii, raportul de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată este direct, iar acest aspect rezultă din însăși prevederile art. 2 alin. 5 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Acest element constitutiv al hărțuirii permite reținerea acelor comportamente care, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca *„intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”*.

60. Colegiul director urmează să analizeze în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie.

61. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;
- c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

62. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

63. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Mussele împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

64. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

65. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

66. Privind dreptul, Colegiul director se poate raporta la orice drept prevăzut de **O.G. nr. 137/2000**, de legislația națională respectiv de tratatele internaționale ratificate de România. CEDO, în cauza **Sejdić și Finci împotriva Bosniei și Herțegovinei**, 22 decembrie 2009, §53, arată că **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului** acoperă patru cazuri, în particular când o persoană este discriminată „i. în a se bucura de orice drept asigurat în mod specific unei persoane conform legislației naționale;

ii. în a se bucura de un drept care se poate deduce din obligația clară a unei autorități publice în temeiul legislației naționale;

iii. de către o autoritate publică în exercitarea puterii discreționare (spre exemplu acordarea unor subvenții);

iv. prin orice alt act sau omisiune de către o autoritate publică (spre exemplu comportamentul autorităților de impunere a respectării legii când controlează o rebeliune).”

67. Colegiul director reține că părțile reclamate au oferit burse private unor elevi, conform regulamentului stabilit și comunicat anterior. Au fost depuse 67 de dosare de candidatură pentru bursele de performanță și au fost aleși 20 de semifinaliști, printre care și copilul petentei, care a ocupat locul 17, obținând 22 de puncte din 30 posibile, la egalitate cu participantul de pe locul 16. Proba următoare a constat într-un interviu, unde elevul a fost depunctat la al doilea criteriu de evaluare, respectiv prezentare proiecte de viitor și maniera în care își propune să folosească bursa.

68. Colegiul director al CNCD constată că punctajul la interviu nu reprezintă discriminare, întrucât este justificat ca la acordarea unei burse private finanțatorii să țină cont de modul

În care un beneficiar își vede viitorul și dorește să utilizeze banii primiți. Această probă nu a fost eliminatorie, fiind o parte a interviului general, unde la alte capitole participanții puteau să obțină puncte care să compenseze deficitul la acest capitol. Astfel, fiul petentei a primit punctaj mare la abilitățile de prezentare. Acesta nu a fost în situație comparabilă cu acei copii care au obținut punctaj mai mare, atât la prima probă cât și la a doua probă (interviul), în consecință nu a fost tratat diferit față de cei cu care era în situație similară, analoagă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Fapta sesizată nu reprezintă discriminare așa cum este prevăzută de art. 2 alin. (1) din *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, cu modificările și completările ulterioare, republicată.
2. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

GRAMA HORIA - Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: C.O./ F.L.I./ I.H.

Data redactării: 10.04.2024

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu